

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 mai 2014

mun. Chișinău

Colegul penal în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,
judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de Enachi Galina împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 septembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2012,

CONSTATĂ :

1. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 septembrie 2012, s-a dispus admiterea demersului procurorului, fiind prelungit termenul arestării preventive a inculpatei Enachi Galina, pentru 90 zile, începînd cu 27.09.2012, și respingerea cererii inculpatei cu privire la înlocuirea măsurii preventive.

2. Încheierea nominalizată a fost atacată cu recursuri de către avocata Caminscaia A. și inculpata Enachi G., solicitînd casarea acesteia și pronunțarea unei decizii, prin care să fie înlocuită arestarea preventivă cu o altă măsură non privativă de libertate.

2.1. În motivarea recursului avocata Caminscaia A. a invocat că, instanța de judecată la soluționarea demersului procurorului privind prelungirea arestului preventiv a inculpatei Enachi G., nu a luat în considerație că, ultima are loc permanent de trai în Moldova, vina în săvîrșirea infracțiunii imputate nu o recunoaște și lipsesc careva probe ce ar confirma vinovăția ei.

Mai mult ca atît, nu există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că inculpata ar putea să se ascundă de la organul de urmărire penală sau instanța de judecată, sau să împiedice la stabilirea adevărului în procesul penal ori să săvîrșească alte infracțiuni.

2.2. Inculpata Enachi G. în motivarea recursului său a invocat că, a fost privată de libertate contrar normelor de fond și de procedură, prevăzute de legislația națională (art.185, 186 CPP), fără a fi respectat scopul esențial al articolului 5 din Convenție.

Menționează că, nu a avut posibilitatea de a se expune efectiv în privința temeiniciei învinuirii înaintate de procuror, precum și temeinicia aplicării arestului, deoarece nu i s-au prezentat probele și nu a luat cunoștință cu materialele cauzei.

3. La 04 octombrie 2012, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a emis decizia, prin care s-a dispus respingerea ca nefondate recursurile avocatului

Caminscaia A. și inculpatei Enachi G., cu menținerea fără modificări a încheierii atacate.

4. În motivarea deciziei adoptate, instanța de recurs a menționat că, urmărirea penală a fost pornită cu respectarea legislației în vigoare, în privința inculpatei Enachi G. a fost solicitată prelungirea măsurii preventive, orientată spre o bună desfășurare a procesului penal, pentru preîntâmpinarea eschivării de la organele de urmărire penală și judecată, temeiuri care și-au păstrat forța probatorie și la momentul actual.

Instanța, reieșind din complexitatea cauzei penale, gravitatea infracțiunii incriminate, păstrarea pericolului de dispariție a inculpatei Enachi G., care s-a aflat în căutare, a conchis că, sunt temeiuri rezonabile de a bănui că inculpata, aflându-se la libertate, ar putea să se eschiveze de la organele de drept, să împiedice la buna desfășurare a examinării cauzei date, ar putea din nou să comită infracțiuni, cât și să se sustragă și de la executarea unei eventuale pedepse penale privative de libertate.

5. Inculpata Enachi G. atacă cu recurs în anulare decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2012 și încheierea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 septembrie 2012, exprimându-și dezacordul cu prelungirea termenului ținerii în stare de arest aplicat în privința sa și solicitând casarea hotărârilor judecătorești.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil pentru următoarele considerente.

În temeiul art. 453 CPP, raportat la prevederile art. 6 pct. 44), 22 alin. (3) CPP, art. 4§2 al Protocolului nr. 7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

Ordinea de declarare a recursului în anulare este reglementată de art.452 CPP, potrivit căruia, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art.401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Astfel, potrivit alin. (1) din norma citată, o hotărâre judecătorească irevocabilă poate fi atacată pe calea extraordinară de atac – calea recursului în anulare, numai dacă persoana respectivă a epuizat căile ordinare de atac.

Principiul irevocabilității hotărârilor judecătorești rezultă din principiul stabilității și siguranței raporturilor juridice, element esențial al preeminenței dreptului într-o societate democratică, așa cum este consacrat și în preambulul Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

Or, se menționează că dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința acelor hotărâri judecătorești irevocabile, care au epuizat căile ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea a II-a a Codului de procedură penală – calea apelului și a recursului ordinar.

Aceste condiții sînt prescrise și în textul art.455 CPP, care stipulează expres cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special, conținutul acesteia, inclusiv obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărîrilor atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art.453 CPP (unul sau mai multe din acestea), și în ce constă problema de drept ce persistă în cauză, ori care este eroarea comisă de instanță ce se poate solda cu casarea hotărîrilor atacate.

De asemenea, Colegiul consideră necesar a menționa că nu oricare hotărîre judecătorească poate fi atacată în ordinea recursului în anulare, întrucît legea procesuală a stabilit expres și exhaustiv cazurile în care hotărîrile irevocabile pot fi contestate cu recurs în anulare.

Or, conform art.175 CPP, arestarea preventivă este o măsură de constrîngere temporară, care se stabilește în condițiile prevăzute de art.176, 185 – 186 CPP, de către instanța de judecată.

Potrivit art.186 pct.13) CPP raportat la art.329 alin.(2) CPP, hotărîrea privind arestarea preventivă, de prelungire a duratei arestării preventive poate fi atacată, în termen de 3 zile, în instanța ierarhic superioară cu recurs, care se va judeca conform prevederilor art.311 și 312, care se aplică în mod corespunzător.

La caz, după cum rezultă din materialele dosarului, în privința inculpatei Enachi G. s-a dispus prelungirea arestării preventive pe un termen de 90 zile. Ulterior, fiind atacată cu recursuri de către avocata Caminscaia A. și inculpata Enachi G., în instanța de recurs – Curtea de Apel Chișinău, care în conformitate cu art.312 CPP, a verificat legalitatea hotărîrii judecătorești și a constatat că corect s-a aplicat această măsură preventivă în privința inculpatei Enachi G., respingînd recursurile ca neîntemeiate.

Conform textului art. 312 CPP, care reglementează procedura controlului judiciar al legalității încheierii instanței de judecată privitor la măsura preventivă – arestul și, în special, alin.(5) al normei citate prevede că instanța de recurs, se pronunță asupra cazului, prin adoptarea unei decizii inclusiv și de respingere a recursului. Această decizie nu mai are o cale de atac, deoarece nu se stipulează în norma vizată, dreptul părților de a o ataca într-o altă instanță mai superioară, decizia adoptată fiind irevocabilă.

Așadar, legislatorul a stabilit pentru asemenea hotărîri judecătorești numai o singură cale de atac, cale pe care recurentul a folosit-o.

Colegiul constată că această prevedere a art.312 CPP, este conformă cu exigențele prescrise de art.5 și art.13 ale Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

În sprijinul acestei concluzii, se rețin și constatările expuse de către Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în pct.27 a Hotărîrii din 01 noiembrie 2007 în

cauza Mușuc v. Moldova, cităm:

„Curtea reamintește că articolul 5 § 4 nu garantează ca atare un drept de a contesta deciziile prin care se dispune sau se prelungește arestarea, deoarece prevederea de mai sus face referire la „proceduri”, și nu la „căi de atac”. Intervența unei singure autorități este conformă articolului 5 §4, cu condiția că procedura urmată are un caracter judiciar și acordă persoanei vizate garanții adecvate în privința modului lipirii de libertate în cauză (a se vedea Jecius v. Lithuania, nr. 34578/97, § 100, ECHR 2000 - IX). Prin urmare, pretenția este incompatibilă ratione materiae cu prevederile Convenției în sensul articolului 35 §3 și urmează a fi respinsă în conformitate cu articolul 35 §4”.

În consecință, recursul în anulare declarat împotriva hotărârii judecătorești, referitoare la prelungirea măsurii preventive, inclusiv și, a arestării preventive, hotărâre care s-a verificat în ordinea recursului ordinar, nu cade sub incidența prevederilor art. 452, 453 CPP, și nu este pasibilă de a fi atacată cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție în ordinea art. 453 CPP.

În atare circumstanțe, reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide că, recursul în anulare declarat de inculpata Enachi G. urmează a fi respins, ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 456 și art. 432 Codul de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de inculpata Enachi Galina, împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 septembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2012, ca vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 mai 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco